

Direktna akcija

★ NOVA SERIJA ★ BR.18 ★ 17. Oktobar 2023. GOD ★ BESPLATNO ★

Izborimo se za neisplaćene zarade!

U toku je Međunarodna nedelja protiv neisplaćenih zarada! U njoj zajedno učestvuju radnici i radnice iz različitih krajeva sveta, a prethodne dve godine i u Srbiji je rezultirala sa nekoliko radničkih pobeda i isplaćenih dugovanja!

Intergalactic Diner, Detox Kitchen, Ana Ćirković doo, neki su od primera firmi koje su isplatile dugovanja nakon što smo zajedno sa radnicama izvršili pritisak na njih.

Prenosimo vam deo prošlogodišnjeg saopštenja MUR-a, čija je sekcija i naša organizacija:

Međunarodnu nedelju protiv neisplaćenih zarada pokrenulo je 2019. Međunarodno udruženje radnika i radnica (MUR), da skrene pažnju na fenomen neisplaćenih zarada i mogućnosti

borbe protiv ovog fenomena anarhosindikalističkim metodama.

Šta mi radimo?

Neisplaćivanje zarade široko je rasprostranjena pojava. Kao sindikati, mi dokazujemo u praksi da se zajedno možemo izboriti sa ovim problemom, čak i na radnim mestima sa dvosmislenim ugovorima ili bez ugovora.

Kada stupimo u akciju da naplatimo neisplaćene zarade, pokazujemo gazdama da se problemima koje oni prouzrokuju više ne bave samo pojedinci, već grupe ljudi koje znaju šta rade i odlučne su da ne odustanu. Jasno dajemo do znanja da se niko neće izvući sa neisplaćivanjem zarada tako lako – bio to novac za probni rad, bonus za prekovremeno ili mesečna zarada.

U toku nedelje skrećemo pažnju na neisplaćivanje zarada, organizujemo proteste ispred firmi koje ne isplaćuju plate ili sa kojima smo trenutno u sukobu, i diskutujemo o načinima da se međusobno pomažemo u praksi.

Kako učestvovati u Nedelji protiv neisplaćenih zarada?

- Ako ti šef duguje zarade i hoćeš da uradiš nešto povodom toga, kontaktiraj nas.
- Podeli iskustvo svoje uspešne borbe za isplatu zarada.
- Deli postove o temi na društvenim mrežama.
- Priključi se aktivnostima usmerenim ka poboljšanju uslova rada, ne samo tokom ove nedelje i ne isključivo vezanim za problem neisplaćenih zarada.

**MEĐUNARODNA NEDELJA PROTIV
NEISPLAĆENIH
ZARADA**

www.iwa-ait.org

**16.-22.
OKTOBAR
2023**

facebook.com/borbenisindikat
email: info@inicijativa.org
telefon: 063/116-5551

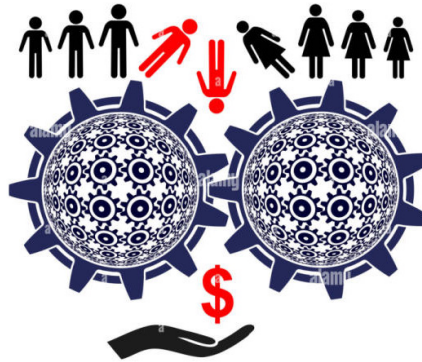
Sistem protiv radničke klase: Slučaj Fabrike akumulatora Sombor (FAS)

Još jedan primer koji nam jasno ukazuje na oštru suprotstavljenost između opšteg interesa društva i interesa gazda i političara, jeste slučaj privatizacije Fabrike akumulatora Sombor (FAS).

U kontekstu kontinuiteta sa tranzicijskim procesima u Srbiji, FAS je postao somborski ogranak Koncerna Farmakom MB Šabac, tj. vlasništvo Miroslava Bogičevića, koji je vlasnik i topionice olova i kompleksa rudnika Zajača. Na ovaj način FAS je postao ne samo jedna od karika u procesu proizvodnje, već i dodatni instrument za uvećanje profita i širenje monopola na tržištu jednog čoveka. Prema rečima nekadašnjih radnika, u prvih 5 godina na godišnjem nivou proizvedeno je i do 3 miliona akumulatora, što je povećanje proizvodnje za 150%.

Problemi u kapitalističkom raju, tj. za profit Miroslava Bogičevića i gole živote radnika FAS-a, kao i ostale radnike fabrika u vlasništvu Miroslava Bogičevića završile su "u banani" jer je Bogičević "založio sve fabrike, mašine, ma sve".

Ova saradnja političara i kapitaliste, koja je krunisana sveopštim nesupezom, najviše se zalomila na ledjima onih koji u tom političko-poslovnom procesu nisu imali nikakvu mogućnost odlučivanja, niti eventualnog profitiranja čak i u slučaju da se rizik njihovom gazdi isplatio, tj. da je njegov kandidat na izborima - Boris Tadić - pobedio. Zahvaljujući ustrojenosti kapitalističkog sistema gde posledice loših izbora gazda i političara

snosi pre svega radnička klasa, Bogičević je odlučio da za svoje i Tadićeve propuste kazni radnike. Tako je nastala situacija u kojoj se najbespomoćnijima u ovoj priči, koji su nastavili da mukotrpno rade u fabrikama gazde, koji se kladio na pogrešnog političara, i dalje **duguje 23 plate po glavi radnika FAS-a, isplate putnih troškova i ostalih doprinosa, regresa i jubilarnih nagrada**. Prema rečima radnika "plate iz FAS su bile najveće u opštini i pokretač grada, obrt novca itd. kad je FAS puko u roku 2 god su se zatvorile gomile malih radnji ali i mega marketa od par hiljada metara kvadratnih..."

Iako je usledio i štrajk, u kome je učestvovao i sindikat firme, situacija povodom isplate duga se nije preterano promenila do dana današnjeg. Usledili su i štrajk glađu, danonoćni protesti ispred firme, kao i organizovanje radnika iz Zajače, ali dug Bogičevića prema radnicima nikada nije izmiren. Jedan od ključnih razloga za *status quo* kada je isplata zaostalih radničkih zarada u pitanju je bio upravo taj što se **firmin sindikat prodao**. Prema rečima radnika, firmini sindikalni kriminalci su **organizovali štrajk brejkere**. Takođe, firmini sindikalni kriminalci su ucenama radnika koji su bili na PP ugovorima, uspevali da održe minimalnu proizvodnju. Pored toga, radnici su se od početka štrajka suočavali sa medijskom

blokadom. Za vreme štrajkova, na njih su poslali i provokatori, kako bi izazvali incident u cilju razbijanja protesta.

Kolektivna tužba bila je pravosnažna. Za privremeno rešenje Vlade određeno je da firma-fond "Solidarnost" pomogne u isplati novca. Međutim, najveći deo novca, uprkos tome što je odluka suda nominalno doneta u radničku korist, nikada nije isplaćen. **Firma-fond "Solidarnost" isplatila je samo 12 minimalaca i to nakon 4-5 godina**. Radnicima se i dalje duguje 23 plate po osobi, kao i ostala dugovanja. No, to nije sve. Kako napominje jedan od radnika "da bi dobili isplatu onih 12 minimalaca **morali smo nas 300 radnika da platimo sudske troškove 34 000 dinara po osobi!** ...Znači radili izvršitelji da država naplati svoje troškove sudjenja jer nema veze što smo mi dobili sud. Sud nema načina da pokrije troškove od FAS pa zato moramo platiti mi - radnici, koji smo bez posla...šta da vam kažem..." Procenjuje se da danas novac na ime neisplaćenih zarada čeka više od 800 bivših radnika fabrike, a njihova **potraživanja iznose oko 400 miliona dinara**.

Danas se, prema rečima radnika, ova firma nalazi u stečaju i promenila je i do 15 vlasnika. Stečajni upravnik Predrag Ljubović izjavio je da je neizvesno kada bi mogle biti regulisane obaveze Fabrike akumulatora Sombor prema bivšim radnicima. Šokantno je i to što se na prvih pet licitacija među konkurentima za prodaju firme pojavljivala i fantomska firma iz Švajcarske, koja je u vlasništvu Bogičevića, tj. upravo osobe koja je odgovorna za propast firme i njenih radnika. I kao što radnici sami s pravom zaključuju: **"Oni što su na vlasti još uvek su na vlasti, tajkun**

Bogićević još uvek lepo živi, šofer, sluge, obezbeđenje... u sudovima ista garnitura na rotaciji...a radnika nigde u celoj priči, gubitnici, i niko nas ništa ne pita."

Na primeru slučaja privatizacije i propadanja FAS možemo videti direktnu umreženost interesa i saradnju vladajućih struktura kapitalističkog društva, gazda i političara, pravnog sistema, sindikalnih birokrata i medija, koji i kada nominalno deluje da nisu na strani vladajuće klase, na praktičnom nivou zastupaju interese gazda i političara naspram radnika.

Zbog svega navedenog, **potrebno je da radnici i radnice borbu za poboljšanje sopstvenih uslova baziraju na sopstvenim snagama**, tj. da se međusobno povežu i organizuju različite vidove borbe u vidu sabotaža, generalnih štrajkova

i drugih metoda borbe, kojima bi se udarilo na profit i moć - osnovno pogonsko gorivo gazda i političara.

Anarhosindikalistička inicijativa - **ASI poziva sve bivše radnike FAS-a, koji žele da nastave borbu za isplatu dugovanja da ne odustaju od borbe**, već da se međusobno organizuju, povežu i **preduzmu radikalne korake u vidu direktnih akcija**,

usmerenih na pravni sistem države Srbije, koja ih zakida u ostvarenju svojih radničkih prava.

Za pomoć u borbi za isplatu zaostalih zarada, radnici FAS-a, kao i radnici i radnice ostalih firmi, koji su zakinuti za sopstvene zarade i ostala radnička prava, mogu nas kontaktirati na: 063 1165551.

Fotografija sa jednog od protesta radnika FAS-a u Beogradu

Inflacija – mi siromašniji a oni bogatiji!

Inflacija u Srbiji se nastavlja. Cena osnovnih životnih namirnica menjaju se u svakih nekoliko nedelja, dok struja i energenti poskupljuju svakih par meseci. Rastu i kirije stanova. U skladu sa inflacijom očekuje nas i rast kamatnih stopa Narodne banke Srbije (NBS), što će se onda preko banaka preneti na sve nas.

I dok nas političari i gazde ubeđuju da su oni ti koji najviše ispaštaju u ovoj čitavoj situaciji, činjenica je da su posledice inflacije po radnike i radnice u Srbiji (i čitavom svetu) daleko veće. Dok nas svakodnevno šokiraju cene mleka, mesa, hleba i povrća, koje se pravdaju krizama, nestašicama i slično, najveći trgovinski lanci u Srbiji, a i svetu, beleže rekordne profite. Jaz između bogatih i siromašnih se povećava, te je jasno da inflaciju, rat, pandemiju i bilo koju drugu priliku, gazde i političari koriste da pravdaju sve veću pljačku radnika.

Mi, smo ti koji preživljavamo od naših bednih plata, koje iz meseca u mesec zadovoljavaju sve manje

osnovnih ljudskih potreba, jer naravno plate ne prate inflaciju. Gazde su uvek spremne da opravdaju to jer je kriza na tržištu i jednostavno nema para, dok ih svi vidimo kako žive u sve većem luksuzu. U ovakvim krizama, mi najviše stradamo, a oni uvek profitiraju.

Protiv inflacije i njenih posledica se možemo boriti na više frontova i raznim metodama. Međutim,

izgradnja jakih sindikata, bez birokrata i vođa, omogućila bi nam da se štrajkom, blokadama i sabotažom lako izborimo za veće plate koje bi ispratili rast cena, ali i za zaustavljanje same inflacije, kao i generalno poboljšanje uslova rada i života.

Moramo se sami organizovati i odlučno boriti za naše interese, jer drugi to neće uraditi umesto

Otpušteni radnici konačno dobijaju nadoknadu!

Nakon gotovo 10 godina borbe, radnici fabrike Ansel iz Šri Lanke, otpušteni jer su pokušali da se organizuju na radnom mestu, dobili su kompenzaciju koju su tražili kao pravdu. Ovo je još jedan primer moći međunarodne solidarnosti.

U oktobru 2013. godine, 11 članova sindikata FTZGSEU nepravедno je otpušteno zbog pokušaja organizovanja na radnom mestu u fabrici Ansel u Šri Lanci. Ansel je multinacionalna firma bazirana u Australiji, specijalizovana za proizvode od gume.

Članovi sindikata tužili su Ansel kroz sudski sistem Šri Lanke, ali bezuspešno. 8. oktobra 2015, članovi nekoliko sindikata iz Australije, govorili su na sastanku akcionara Ansela, podržavajući otpuštene radnike, ali ni to nije napravilo pomak. Oko 50 sindikalista iz Melburna protestovalo je ispred štaba Ansela u Ričmondu, Viktorija.

Iako su sudovi u Šri Lanci presudili u korist 11 otpuštenih radnika, firma Ansel je podnela žalbu i razvlačila postupak. Otpušteni radnici, odlučni da nastave borbu, osećali su da ih je sindikat u čije ime su pokušavali da se organizuju napustio, pa su pomoć tražili gde god su mogli. Kontaktirali su brojne sindikata i radničke organizacije širom sveta.

U februaru 2021, kontaktirali su generalnu sekretarku Azijsko-Pacifičkog pod-sekretarijata Međunarodnog udruženja radnika i radnica (MUR), i objasnili svoju situaciju. Generalna sekretarka prosledila je informaciju podružnici australijske sekcije MUR-a, ASF – Melbourne North (ASF-

MN). Uspostavljena je direktna komunikacija između 11 radnika i članova ASF-MN, koji su odlučili da podrže otpuštene radnike u njihovoj borbi za pravdu.

ASF-MN je organizovao pikete ispred globalnog štaba firme Ansel u Melburnu. Sekcije MUR-a širom sveta su slale mnoštvo protestnih mejlova Anselu. ASF-MN je saradivala i sa Australijsko Azijskom Radničkom Mrežom u protestnim akcijama protiv Ansela.

U decembru 2022., kao direktna posledica ove kampanje, desilo se da menadžeri Ansela kontaktiraju predstavnike sindikata FTZGSEU tražeći razrešenje situacije, a sindikat ih je spojio sa 11 otpuštenih radnika. Radnici su ponovili svoje zahteve, koje su izneli još na suđenju.

U maju 2023, postignut je sporazum između Ansela i 11 otpuštenih radnika. Radnici su napustili svoj prvobitni zahtev da ih firma vrati na posao, a umesto toga prihvatili da im firma isplati 32.948.972 Šri lankanskih rupija, tj. 96.423 evra kao kompenzaciju za izgubljene zarade. 11 otpuštenih radnika izrazilo je zadovoljstvo ovim ishodom.

U sve više globalizovanom svetu, radnici se usmeravaju protiv radnika u drugim državama. Ako radnici u jednoj zemlji odbiju smanjenje plata ili pogoršanje uslova, globalne gazde prete da će njihove poslove preneti u inostranstvo, gde je radna snaga jeftinija i sindikati slabiji. Mediji čiji su vlasnici milijarder, raspiruju ogorčenost prema „stranim radnicima”. U ovim okolnostima, međunarodna solidarnost radnika koja ne poznaje granice, naša je najveća snaga.

Stav MUR je da se kapitalizam ne može reformisati i da je jedino rešenje za siromaštvo, rat, bolest i uništenje, da se kapitalizam zauvek okonča. Kako bi branilo interese nas kao radnika, unapredilo naše uslove života u sadašnjosti i izgradilo društvo budućnosti sada,

MUR nastoji da ode dalje od pukog zanatskog, trgovačkog ili čak industrijskog sindikalizma, jer on više nije pogodan za izgradnju globalnog sindikata cele klase.

Anarhosindikalistička inicijativa (ASI) je srpska podružnica MUR-a. Priključite nam se!

Kontaktirajte nas već danas!

**Support of the 11
sacked Ansell workers in Sri Lanka**

www.asf-iwa.org.au

**ASF IWA
Melbourne North**

International Workers' Association

Sindikalna konfederacija Anarhosindikalistička inicijativa (ASI) je propagandno-borbena anarhistička revolucionarna sindikalna organizacija, koja se bori za društvo bazirano na individualnoj i kolektivnoj slobodi, ravnopravnosti i solidarnosti, lišeno svih oblika represije, hijerarhije i vlasti čoveka nad čovekom.

ASI je Sekcija Međunarodnog udruženja radnika i radnica (MUR-AIT-IWA)

Direktna akcija nastavlja tradiciju časopisa Hleb i sloboda, čiji je prvi broj štampan 1905. u Beogradu

Direktna akcija se finansira vašim donacijama. Ako želite da nas podržite na ovaj način, novac možete uplatiti na račun Centra za liberterske studije:
200-2269920101033-28

Uredništvo: Ivan Lazarević, Milanka Jovičić, Marko Borisavljević, Ana Jovanović

Priloge i pisma slati na kontakt adresu.

Kontakt: tel. 063/1165551

e-mail: da@inicijativa.org

web: www.inicijativa.org

fb: <https://www.facebook.com/borbenisindikata>

Rukopisi ne gore.

CIP: 329(497.11)
ISSN 1821-0813
COBISS-SR-ID
107264780